

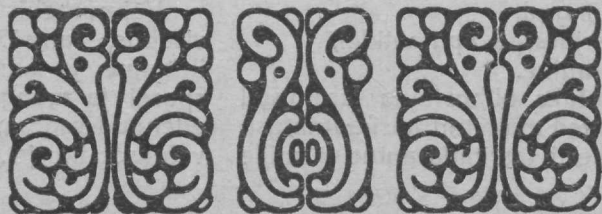
EESTI SPORDILEHT

PR. LAANE ja HR. HIIOP PAARISSÕIDUS.

№ 10

NELJAPÄEWAL,
9. MÄRTSIL 1922.

TOIMETAJA:
HARALD TAMMER.
WÄLJAANDJA:
EESTI SPORDI LIIT.

Sport ja sõjavägi.

Sportline kasvatus meie sõjaväes.

Sportsmann sein
heisst ein Charakter sein

Sportline võistlus on võistlus ideaali pärast, abinõu ilusate ja ausate tunnete kasvatamiseks. Kuidas ei peaks ta teed leidma sõjaväkke, vastvalmind elujõuliste noormeeste perre, kes on kokkutulnud moraalsest kohustusest kodumaa vastu, valveks tema hääle käekäigule ja edenemisele! Nii oli see ju vanas Greekaski, kus sport ja sõjaoskus käsikäes. Ainult keskaegade fanatism ja viimaste aastasadade üliloomulik tehniline edenemine on loonud vildaku mõiste inimesest ja ilmast, on upitanud ainuvalitsejaks kärsitu, uuriva vaimu, unustades keha, kelle aset täidab raudne masin, tapariist. Valu ja vaevarikkad kogemused ilmasõjas on aga katastroofiliselt purustanud selle ilmavaate, on sundinud pilku tagasi pöörama loodusesse, kolmainu inimterviku: keha, vaimu ja hinge pääle, kes on pööranud põrmu vaimu ainuvalitseva militarismi ja piinavast puhastustulest tõusnud ürgjõulisena ja uuestsündinuna.

On seatud uued põhimõtted inimese kasvatamises, niihästi koolis kui sõjaväes, — inimese mitmekülgne arendamine vaba alistumise läbi, moraalse omaduste ergutamise ja tahtejõu kasvatamine mängus ja võistluses, ei mitte mehaaniliste oskuste ja raudse distsipliini näol.

Ka meie loodava maleva juhtel on suurejoonelised kavatsused uuemate kasvatamismeetode elluviimiseks, sennivalitsevasse läpistanud kasarmu õhkkonda, mis pärit „õndsast“ Venest. On jõutud spordi juure, on nähtava asjatundlikkusega valitud spordi mitmesuguste ilmuvuste hulgast tervemaid, kasvatuslikult tähtsamaid harusid ja korraldatud olude kohaselt. Kavatakse väljaanda täielikum käsiraamat: „Kehalised harjutused sõjaväes“, mis jaguneb kuude vihku:

- I vihk üldised alused,
- II „ vabad harjutused ja harjutused püssiga,
- III „ kergejõustiku harjutused,
- IV „ mängud,
- V „ harjutused aparaatidel,
- VI „ ujumine.

Usun, et tohiks ülihuvitada järgmised lühidalt väljavõtted mainitud käsiraamatust, mis mulle lahkesti tarvitada antud ja mille

sissejuhatuses uue sõjaväe kasvatuses põhimõtted peegelduvad:

Eesmärk.

Sõduri kasvatuses aluseks on tervis, jõud ja vastupidavus. Kehaliste harjutuste läbi saavad need alalhoitud ja arendud.

Kõigekülgse kehalise arendamisega saavutatakse oskust sõjariistadega ümberkäimiseks, seega siis on kehalised harjutused sõjariistadega ümberkäimise õpetuse aluseks.

Õpetuse eesmärgiks on pääle üldise kõigekülgse kehalise arenemise, anda võimalust igale sõdurile eriarenemiseks tema annete kohaselt.

Vaimumehisus, otsusvõimsus, julgus, visadus, tahtejõud, vahvus, kohusetunne, ilutunne ja elurõõm peavad võimlemise, spordi ja mängude läbi esile kutsutud ja edendud saama, s. o. vormida ja karastada valmivat ihu ja hinge.

Harjutusviis.

Huvi ja armastuse kasvatamine asja vastu ja sportlise vaimu arendamine on edu pandiks.

Kehalised harjutused omavad ühesuguse tähtsuse teiste teenistuskohuste täitmisega.

Võistluse eeltingimiseks on vastava harjutuse tehniline omandamine. Võistlus kasvatab võistlushimulist vaimu ja võtab katsele tahtejõu.

Silmaspidades kehaliste harjutuste suurt tähtsust, peab selleks vastavalt tarviliku aja määrama.

Kui ilm takistusi ei tee, pidada harjutusi vabas õhus õppuse, spordi, mänguplatsidel. Maneezhisi ja spordisaalisid tarvitada ainult hädakorral.

Ühised harjutused kõikide teenistuse astmete vahel, ilma erandita, tõstavad ühistunnet ja kokkuliitumist väeosas. Ohvitseride ja alamohvitseride tegelik osavõtmine ühes meeskonnaga harjutustest on möödapääsemata tarvilik.

Harjutusained.

- vabad harjutused ja harjutused püsiga,
- rändamine, jooks, hüpped, visked ja tõuked (kergejõustiku harjutused), tõstmine, maadlemine, köievedu (raskejõustiku harjutused),
- mängud (jalgpall, võrkpall, kartulijooks, basketpall j. n. e.),
- harjutused aparaatidel,

Edasijõudmise kontroleerimiseks ja edasipüüdmise õhutamiseks toime panna katseid võistluste näol. Tagajärjed selleks sisseseatud aruandesse üles tähendada.

Kehalisi harjutusi pidada mitte ainult selleks määratud ajal, vaid ka teiste õpetajate vahel, et mitmekesisendada ühekülgseid harjutusi, iseäranis harjutusi sõjariistadega (minu harvendus *H. T.*),

Kõik ülemad, kellest see on rippuv, peavad rõhutama vabatahtlikka kehaharjutusi väljaspool teenistusaega, toetades ja õhutades seda oma kaasabiga.

- ujumine,
- täägivõistlus ja mõõgaga raiumine.

Vabatahtlised harjutused.

- rusikapall ja teised,
- vehklemine (lõök ja torge),
- maadlemine ja poks,
- suusatamine,
- jalgrattasõit,
- aerutamine.

Õpejõud.

Hästi ettevalmistatud õpejõud ja nende tarvilik arv on teguriks, mis edu otsustab.

Vastutus väljaõpetamises kõigis kehaliste harjutuste harudes lasub kompanii, batarei, eskadroni j. n. e. ülemate pääl.

Kompanii ülem on sellest vastutav, et iga üksik sõdur tema kompaniist saaks tema isikliste annete kõrgusele viidud.

Peab püüdma, et iga ohvitser, ühes arvatud ka kompanii ülem ja iga alam-ohvitser vastaks neile nõuetele, mis kehaliste harjutuste õpetajale etteseatakse teenistuse alal. Igal õpetajal olgu selge, et edu on kindlustatud ainult siis, kui ta oma isiklise üleolemusega, praktilise ja teoreetilise asjatundmisega esineda võib ja oma õpilastele eeskujuks on harjutuste puhtuses, kavakindluses, püsivuses, korralikus ülespidamises ja erksas võistlustuhinas.

Vastavaid sõdurisi ettevalmistada abiks õpetajatele.

Võistluskohtunikkude ettevalmistamist arendada igal alal eraldi tähelepanuga.

Talitus on müügil

piiratud arvul „Eesti Spordilehe“

.. köidetud 1921 a. aastakäike. ..

Sündsad kingitusteks ja auhindadeks!

Hind ikkagi 500 mrk.

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

Järelvalve.

Kõik teenistuse korras määratud kehalised harjutused sündigu ainult ohvitseri järelvalvel.

Vabatahtlike harjutuste aja ja järelvalve määrab kompanii ülem.

Järelvalvaja on vastutav kõigi eeskirjade täitmise eest, mis õnnetute juhtumiste kõrvaldamist ja ettevaatuse abinõusi käsivad. Sinna hulka kuulub iseäranis võimlemise aparaatide läbikatsumine enne harjutuste algust, aparaatide silmaspidamine harjutuste ajal, kaitse harjutuste juures ja abiandmine õnnetuste puhul.

Tervishoid.

Otstarbekohasteks harjutusteks ja õnnetute juhtumiste kõrvaldamiseks peavad õpetajad küllaliselt varustatud olema teadmistega inimese kehaehituse, üksikute kehaliikmete tegevuse ja kehaliste harjutuste tervishoiu üle.

Väeosa sanitaar-ohvitseri õiguseks ja kohuseks on valvata oma väeosa sõdurite kehalise arenemise järele, seepärast peab ta võimalikult viibima ka väeosa kehaliste harjutuste õppusel, ehk saatma sinna oma abi.

Õpilasi, kes tervise rikete üle kaebavad (pääpööritus, verevool pähe, rinna ja ristluuvalud), saata väeosa sanitaar-ohvitseri juure ja tema otsusel harjutustest vabastada.

Et iga üksiku sõduri andeid tema keha omadustega kokkukõlasse viia, peab kompanii ülem ja kehaliste harjutuste õpetajad pidevas ühenduses olema väeosa sanitaar-ohvitseriga, et omale selget pilti luua iga õpilase kehalisest võimisest ning sellest olenevaist nõudmistest tema vastu. Õpilased peavad väeosa sanitaar-ohvitseri poolt sagedalt näpunäiteid saama, kuidas ennast hoida, et tervisele mitte kahju tuua.

Riided.

Kehalisi harjutusi toimetada võimalikult võimlemiseks väljaantud riides.

Juhtnõõrides harjutuste juhatajatele

Jagatakse aasta kaheks perioodiks, kuhu vastavad harjutused kuuluvad.

Suveperioodi tähtsamate kergejõustiku harjutuste ja ujumise katsevõistlusi käsatakse iga 4—5 nädala takka ärapidada.

Ühenduses katsevõistlustega korraldada arstlised ülevaatused meeskonnale ja kehamõõtmist ette võtta.

Suveperioodi lõpuks korraldada võistlused kompaniide, pataljonide, rügementide, diviiside ja laevastikkude meeskondade vahel.

Kõik võistlused pidada ülemaaliste spordiliitude määruste järele. (Minu harvendus H. T.).

Põnevuse, hää tervistunde, võistlushuvi tekitamise ja sellega käsikäes käiva kehalise võimu tõusmise äratundmise läbi peab meeskonnas püüdeid äratama ennast vabatahtliselt väljaspool teenistuseaega edasi harjutada.

Vabatahtline harjutamine peab igal pool kiidustust leidma, isegi väiksete eesõiguste näol, näituseks teatud teenistuse kohustest vabastamise teel j. n. e.

*

Nagu näha on kokkuseatud kehalise kasvatuses kava õigele alusele rajatud ja võib väga suure tähtsusega tõukejõuks meie sõjaväe, sellega kogu meie laialdase meessoos arenemisele saada. Tema kiiret elluviimist tuleb ainult tervitada.

H. T.

PRL. STAMM JA HRA TEDDER
PARRISSÕIDUS.

Akeli foto

Maadlus, kui sport ja kehalise kasvatuses abinõu.

- Vana -
(Järg).

Tingitud ja toidetud eluvõitlusest, valdab võitlusmängu instinkt rahvahinge veel väga sügavalt. Isegi neis maades, kes oma kultuuri ja haridusliku keskpinnaga teistele tooni annavad, — hoolimata kasvatuslikust distinktsioonist ja seltskondlikust poliituurist, — ei leia näitelõbu pakkujad tänini mingisugusest muust näidendist paremat tõmbejõudu, kui maadlusvõitluse lavastamisest, olgu see viimases turubalaganis ehk fashioneebliimas suurlinna tsirkuses. Ja kuidas veel neid maadlusi ette kantakse, mida tooremalt ja skandaalsemalt, seda parem, seda kaasakiskavamalt mõjuvad nad publikumi peale. See nähtus tõendab uuesti kurba tähelepanekut, et mitte näitelava ei mõju kasvatavalt, ega hari vaatlejate lõbumaitset, vaid ümberpöörduvalt, — vaatlejate kogu koolutab näitlejate tegevust oma maitse järele. (Päele

noorte halekuulsat kongressi Viljandis, tohiks sedasama tõendada vahekorra meie koolides õpilaste ja õpetajate vahel). Sellest nähtusest tuleb ka otsida põhjuse algust, mis sportlase maadlusvõitluse lõpulikult lahutas näiteplatsi maadlusest. Igatahes peaks jõutama selgusele, mis vahe on üleüldse spordi, kui majandusliku huvi ikkest vabanenud kunstiaate ja näidendite vahel, mis publikumile raha eest ette kantakse, teenides tema tooremaid instinkte, sest mitte ükski sportlase, vaid ka üleüldises kirjanduses on seda küllalt selgitatud. Nendele, kes kaebust tõstavad näitelavalise maadluse langemise üle, tahaksime arusaadavaks teha, et sportline maadlus võhikule päältvaatajale mingit oodatud närvide kõdi ei paku, mille puudumisel aga näitemaja peagi tühjaks ja maadlusnäitlejad nalga jääks. Edasi võiksime põnevate

näitemaadluste armastajaid veel sellega trööstida, et kõik maadluskunstnikud ei või Lurich'id olla ja Lurich'itel vastasteks igakord sarnased „makaroni“-helled rusikamehed, kui Johnson, Peyrouse ehk kord Tallinnas tuntud Jakuba Tshehovskoi. Sportlise liikumise edenemist tähehpannes, võiks julgesti etteöelda, et tulevikus jõustik ja maadlus, kui puhtsportlised kehaharjutuste alad, siis näitelaval enam ei ilmu, kui võitluse sädet hinges kandja rahvass mass kehaharjutustes ennast kord niikaugele on kasvatanud, et sportlisest tegevusest muistse Greeka eeskujul osa võtab. Kui läbitungib üleüldine arusaamine, et sportlasi võistlusi ei korraldata vaatlejate silma lõbuks ega ajaviiteks, vaid inimese keha võime kasvatamiseks ja protokolleerimiseks; et sportline võistleja ei ole komöödiant, kes teatava rahalise tasu eest läikiva pealagedega tugitoolides tukkujatele midagi etteveiderdab, vaid koguni kaine Heraklese ja Apollo kõrge kujude aatele pühitsetud inimlise võime kehastaja.

Maadluse mõju üle keha harjutamises, ehk — mis üks ja seesama — kehalises kasvatuses on palju vaieldud ja kirjutatud vastu, kui vastu. Selle poolt ei ole ka palju uut enam üteldagi, kui selle vastu mitte vanade eelarvamistega ei sõditaks ja maadlusharjutusi koolides ja rahvakasvatuskohdades sisseviimast ei keelataks. Ei hügieenilisest ega eetilistest vaatepunktist ole selle vastu mingisuguseid põhjusi ette toodud. Leitakse ainult traditsioonilise seltskondlase vahekorra tunnetel seda mitte sündliku olevat.

Tahaksin seda traditsioonilist vaimu, mis igale uuele eluavaldusele alati müürina vastu seisab paari sulekriipsuga karakteriseerida. See vaim ja eelarvamiste tundeilm on pärit inimesesoo mustema mineviku aastasadadest, kus kehalist tööd, mida üksnes orjad tegivad, — inimesele teotuseks peeti. Inimene aga algas ühiskonnaliikme mõistena võitlema pimedal pärisorjuse ajal osrjastatud rahvaste „võitjate“ järeltulijatega, kes parasiitide elu elasid ja keda „härrasteks“, — meil „saks-tek“ kutsuti. Kehaharjutusi, — muidugi ainult tapariistadega, — peeti raudriidemeestele — rüütlitele, tarviliseks. Ajaloo voolus on eluvõitluse uute tingimuste ja majandusliste pöörete eest feodaalne rüütel ja saks, mõlemad ammugi kadunud, nimetused ja hingelised kalduvused püsivad aga meie päivini. Neist aegust istutatud, peitub inimeste salajamates hingeurgastes

ühes pärisorjalise alatusega veel palju muistsete „armuliste härraste“ eelarvamiste ja tunnete rämpsu. Ühiselus puutume veel igal sammul sarnasest tundeilmast külgekasvanud kombe-jätistega kokku. Tarvitseb ainult tähepanna, kuidas eilasele „ülemusele“ meeldib, kui tema ees teine karjäärist, kes kord ka loodab ülemuseks saada, lipitseb ja roomab ja enesesugusega ehk väiksemaga see alatu roomaja toorelt ümber käib; ehk istuda mittesuistsetajate vagunisse, kus parajasti keegi intelligent-suse pääle prätendeeriva välimusega isand rinnalapsega naisterahvale tubaka suitsu

A_s Balti Spordi ja võimlemisriistade vabrik

Tartu, Aurulaeva tän. nr. 1.

Vabriku ladust alati saadaval kõiksugu

SUVE- JA TÄLVESPORDI ABINÕUSID:

Suuski suusakeppe ja rihme.
Spordikeike, suusakelke, lastekelke.
Hockeykeppe ja palle.
Jalgpalle, kettaid, odasid, haamreid
jne. jne.

ooooo

VÕMLEMISE JÄOKS:

Hobuseid ja kitsi.
Roobaspuid puust ja rauast.
Turnikuid, hoolaudu, võimlemismatte.
Ronimise teivaid, redelid, Rootsi seinu
jne. jne.

Esitaja Tallinnas o.-ü. „ESTO“.

näkku puhub. Aristokratismi on revolutsioonid asjata püüdnud ärapühkida; ainult tema esitajad on muutunud. Kuna endised valged käekesed suurlinna tänavatele ajalehe- ehk õuna korvikestega kerjama saadeti, asusivad nende asemele kohe uute tõusikute naised ja armukesed ja nii kui ennegi ei puudu meilgi praegu „daamid“, kes sohval lamades teisest toast teenijat kõlistavad, et viimane põrandale libisenud taskuräti kätte ulataks. Alles eila seati ka meile „demokraatline“ — rahvalitsus, aga täna juba mängitakse meie ministee-

riumides „kõrget ametnikku“, kui enne jutulevõtmist ootajaid veel pääle kõnetunni lõppu kabineti ukse taga vahtida lastakse seni kui meele tuleb hää tuttavaga lobisemist lõpetada. Need orja pojad on väga ruttu ära unustanud, kuidas alles nende lihased isad oma tööpäeva äraviites mõisa õues hommikust õhtuni „armulist härrat“ ootasivad. Sarnaseid orjapõllul tärkanud umbrohu juurekesi, võiks meie igapäevase elu vahekorras lõpmata palju äranäidata, — hingest väljakiskuda suudab neid ainult õige kasvatus. Niikaua jääb aga see loo-

tus vagaks sooviks, kuni rahva kasvatajad ise mitte sellest mürgist puhtad ei ole, sest kasvatuses ei mõju paljad sõnad, ega parem teadmine, vaid isiklik, elav hää eeskuju ja parem tahtmine. Vaba kodanikku peame selleks kasvatama ia niisuguse silmis ei ole enam „härrasid“ ja „sulaseid“ ja ka „kõrge ametnik“ on kaaskodanik, kes kombelisest seisukohast samasugused kohused seltskonna vastu enese kanda võtnud, kui see poesell, kes püstijalgel leti taga päev otsa oma ostjaid teenib.

(Järgneb).

Charley Paddock, maailma kiirem jooksja.

Maxwell Stiles'i järel H. T.

Charles W. Paddock, kõigi aegade sprinterite kuningas, esineb jälle. Ta jookseb sarnase kiirusega, et tema enese poojt pandud rekordid tema vägeva kogu ilmulmisel sõerajale*) värisevad.

Eila päälelõunat tõmbas ta paari naelatatud jooksukingi jalga ja ilmus Lõuna-Kalifornia ülikooli jooksurajale. Kohe teatas ta, et ta oma varemavaldatud arvamist: iialgi enam sportülikonnas esineda, muutnud on ja lubas ennast Troja meeskonna nimekirja ülesvõtta, — kui tema sõbrad arvavad tal shansisid olevat. Fred Kelley, meeskonna kapten (ka kuulus sprinter), kahmas selle Kalifornia ime käe ja raputas seda nii tormiliselt, et peaaegu otsast ära oleks rebinud.

Charley't jumaldatakse U. S. C. (University South California) spordiväljal. Char-

ley omab üksinda üheksa ilmarekordi sõerajal, nimetamata kümmet ilmarekordi mururajal.

Need kõik seadis ta mineval aastal, ja paljud on arvamisel, et see kiirejalgne Troja dämon neid käesoleval aastal veel parandab. Neli korda on ta 100 yardi ilmarekordi — 9,6 sek. — korranud ja viimasel suvel purustas ta kõik rekordid 90 yardi ja 300 meetri vahel.

Mida ta 1922 aastal mõtleb teha?

Kõikide silmad on pöördud Charley poole. Enne mainitud rekordide ülesseadmist kahtlesid paljud tema võimises. Otse tema rekordikatsete eel uskusid paljud, et need ebaõnnestuvad. Tagajärgi saavutades muutus aga kõikide umbusaldus üliloomulikuks imetluseks. Praegu tunneb terve ilm Charley't, kui kiiremat sprinteri ilma ajaloos. Kõik usuvad temasse, ja kui ta

*) eeskujulisem jooksurada.

nüüd rekordikatsele läheneb, ei kahtle keegi tema kordaminekus.

Paddocki suurimad pingutused koonduvad käesoleval suvel 100 yardi rekordi pääle. 1896-dast aastast, millal Bernie Wefers 100 yardis rekordi, ajaga 9,6 sek. ülesseadis, on kõik ilma suurimad sprinte-

Ameerika mõiste järel on 100 yardi jooks klassilik ilming söerajal. Olümpiamänge kavas seisab 100 meetrit. Selle rekordi purustas Paddock mineval suvel. Aga nimelt 100 yardi, ja mitte 100 meetrit on jooks, mida kõik anglo-ameerika suurjooksjad armsamini on jooksnud, ja mille rekord kõigi heldimus olnud.

Igakord, kui nüüd Paddock 100 yardi jooksus stardib, peavad ajamootjad — kohtunikud erilisel tähelepanu rakendama.

Rekordikavatsus.

Üks saja vastu on shansid, et ta seda rekordi ühel teatud jooksul ei lööks; tal võib ju kord üliloomulikult start õnnestada, tema lihased võivad kord paremini kui kunagi varem töötada, tema kiirus võib kõigest näilikust võimalikkusest ületõusta, ja Paddock võib 100 yardi 9,4 sek. läbi jooksta.

Mõne aja eest kuulutas see imelaps, et ta ka veerandmaili rekordi tahab parandada. See on muidugi jälle tükk üliirasket tööd, mida ta omale väljaotsinud, kuid teatud spetsiaaltreeninguga ei ole ka see talle võimata, kui üldse keegi seda teha suudab. See rekord on 1900 aastal Maxey Longi boot 47 sekundiga otse — ja 47,8 sek. ringteel ülesseatud. Need on kindlasti hääd ajad ja Paddock võib julgesti nende kallale asuda. Paddockil on järgmised ilma-rekordid:

100 yardi — 9,6 sek.	300 mtr. — 33,6 sek.
220 „ — 20,8 „	90 yardi — 8,9 „
100 metr. — 10,4 „	130 „ — 12,4 „
200 „ — 21,2 „	150 „ — 14,2 „
300 yardi — 30,6 „	200 „ — 19 „

rid katsunud seda aega lüüa. Vähesed on suutnud selleni jõuda, korrata, kuid lüüa keegi. Paddock on seda aega neli korda korranud, kuid senni pole tema auahne püüd — seda lüüa — täitnud.

„Eesti Spordilehe“

talitus

teatab sellega, et lehe
tellimisi

kõigis kodumaa postkontorites

hariliku tellimishinnaga:
aastas 500 mrk., pool-
aastas 275 mrk. ja kuus
50 mrk. vastu võetakse.

Rahvusvahelise jalgpalliliidu uuestärkamine.

Toome Saksa „Sportblatt'i järel järgneva kirjutuse meie lugejate tutvustamiseks rahvusvaheliste jalgpalliludega*).

Fifa (lühendatud nimetus) hakkab ennast liigutama. Tema elluäratamise püüded tulevad erapooletute riikide: Schweitsi, Rootsi ja Hollandi poolt. Tõelikult võivadki ainult erapooletud maad sõja järeldusel tekkind oludes rahvusvahelist läbikäimist uuendada. Täiesti mõtetud olid viimasel ajal Fifa kokkukutsumiseks Austria poolt ettevõetud katsed. Säältpoolt ei või sillaehitamine algada.

*) Lähemal ajal ilmub ka meie lehe weergudel tuntud E. Soinio ülewaatlik kirjutus — „Euroopa Jalgpalli-internatsionaal“.

Itaalia oii esimene rahvus, kes oma vaenuliste vastastega ühenduse löi. Niihästi saksa kui ka austria ja ungari meeskonnad olid varsti pääle sõda itaalaste külalised. Iglismaa seisukoht selle vastu, kes ise Fifa'ist välja astus, boikotti luues ja Fifa'sse ühinend liitusid sedasama — osalt tagajärjekaltki — järeltegema sundis, on teada. Tüsedamad jõud aga kokkuleppe loomiseks on Hollandis.

Nüüd on Fifa sekretäär Hirschmann — Amsterdamist ametliku ringkirja kõigi jalgpalliliitudele seisukoha avaldamiseks saatnud, veel käesoleval aastal Fifa kongressi kokkukutsuda. Sellekohase ettepaneku on teinud Hollandi jalgpalli liit, mida omalt-

poolt Sshveitsi jalgpalli- ja kergejõustiku- liit toetab.

Olümpiamänge korraldamises on muudatus ettenähtud, nlmelt, et edas- pidi Olümpiamänge lõpuvõistlustel ainult kaheksa meeskonda esinevad. Fifa'sse kuuluva suurearvulise liitude pere puhul, kes arvatavasti kõik mängudest osa võta- vad, nõuaks lõpuvõistluste korraldamine määratud aega, milleks liidud esmalt rah- vuste järel erigruppidesse (ameerika, slaavi, romaani jne.) eelvõistlusteks ühendatakse, kes oma meistri siis lõpuvõistlustele saadavad.

Asjaarmastaja mõiste

kindlakstegemiseks nõuab Fifa liitudelt seda mõistet käsitavaid määranguid, mis mitmeti üksteisest erinevad.

Rahvusvahelisteks mängudeks saab Fifa'l

rahvusvaheliste vahekohtunik- kude kogu

käsitada olema, milleks liite Fifa sekre- tariaati kõlbulikke vahekohtunikke palu- takse teatada, keda see nõudmise puhul mängudele määrab.

Akeli foto

Pr. Laane Eesti meister ilu- uisutamises naistele.

Akeli foto

Hra Hiiop vabasõidus.

Eesti-Soome Olümpiaad.

Hra Kukke teadete järel, kes Spordi Liidu esitajana Olümpiaadi eeltöödest osa võtab, olla soomlaste poolt Olümpiaadi kava järgmisel kujul esialgselt kokkuseatud: Võistluste avamine sünnib pidulikult, rongi- käiguga läbi lin.a, muusika ja laulukooride ettekannetega ja osavõtjate üldise paraa- diga spordiväljal. Ka valmistatavat selleks eriti Soome kunstnikkude poolt Olümpiaadi lipp, mis pidulikult üles tõmmatakse.

Võistluste kavas on ettenähtud:

1) a. Kergejõustik meestele: jooksud — 100, 200, 400, 800, 1500, 5000, 10.000, tunni, marathoni; tõkkejooksud — 110 ja 400; murdmaajooks; teatejooksud 4×100, 800+400+200+200. Hüpped — kaugus hooga ja hoota, kõrgus hooga ja hoota, kolmik, teivas. Visked, tõuked — oda, ketas, kuul, vasar. Vilevõistlus. Küm- nevõistlus.

b. d⁰ naistele: jooksud — 60, 200; teatejooks 4×50; hüpped, hooga — kõrgus, kaugus; visked, tõuked — kerge kuul, kerge oda.

c. d⁰ noortele: jooksud — 60, 400, 1000; hüpped — kõrgus, kaugus, teivas; visked, tõuked — kuul (kerge), oda, ketas.

2) Maadlus: 6 kaalus.

3) Poks: 8 kaalus.

4) Tõstmine: Viievõistlus 6 kaalus.

5) Rattasõit: Tartu—Tallinn ehk Tampere—Helsingi, 50 ja 10 km.

6) Võrkpall: Üksikmäng meestele ja naistele, kaksikmäng meestele ja naistele, segamäng.

7) Ujumine: Meestele, vabalt — 100, 400, 1500, 100 seljali ja 200 rinnuli. Naistele — 100 ja 300. Veepall. Hüpped.

8) Mootorratas.

9) Võimlemine: Vabavõimlemine meestele ja vabavõimlemine naistele.

10) Jalgpall.

Üldse on, nagu näha, kavas 10 sportharu 83 üksikalaga. Siin on veel muudatud võimalikud. Tõstmine ja võimlemine on võetud kavasse tingimisi: Soome sooviks tõstmist välja jätta ja Eesti võimlemist. Soomel ei ole tõstjaid välja panna, Eestil (häbi küll!) võimlejaid. Arvata on ka, et rattasõit kõlbulikkude maanteede ja väljade puudusel ära jäetakse.

Latviast.

Riia esivõistlused raskejõustikus,
23—27 veebr. s. a.

Ad. Plum.

Võistlusi peeti maadlemises ja tõstmises. Neid võib ühtlasi ka Latvia esivõistlusteks pidada, sest teistes linnades ei ole praegu nimetamisväärte jõude. Riia esimaadlejaks tuli raskekaalu meister Janis Polis, kes 20 minutit poolraskekaalu meistri Rudolf Ronega tagajärjetalt maadles, kuid nähtava ülekaaluga. Esitõstjaks tuli Karl Leilands, hää kogusummaga — 1104³/₄ naela.

Maadlus tagajärjed olid:

Kukekaal (141¹/₂ n.): 1) A. Stumburs, 2) Keshan, 3) Zarin.

Sulgkaal (151¹/₂ n.): 1) Lemberg, 2) V. Laumanis, 3) Himlers.

Kergekaal (164³/₄ n.): 1) Maler, 2) Maschans.

Keskkaal (183 n.): Ei peetud.

Poolraskekaal (201¹/₂ n.): 1) R. Rone (keskkaal), 2) Vilzinh, 3) Dzeguze ja Freiberg.

Raskekaal: 1) J. Polis, 2) Bucholtz.

T Õ S T E T A G A J Ä R J E D

Osavõtja nimi	23. veebruaril		25. veebruaril		27. veebr.	KOKKU
	Kahe käega surumine	Ühe käega rebimine	Kahe käega rebimine	Ühe käega tõukamine	Kahe käega tõukamine	
Sulgkaal						
1. VEVERS	171	vas. 116	158 ³ / ₄	par. 171	207 ¹ / ₂	824 ¹ / ₄
2. V. LAUMANIS	134	„ 128	146 ¹ / ₃	„ 158 ³ / ₄	220	787 ¹ / ₄
Kergekaal						
1. HINTERS	171	„ 134	183	„ 158 ³ / ₄	232	878 ³ / ₄
2. REICHMANS	171	„ 122	158 ³ / ₄	„ 171	220	842 ³ / ₄
3. JONAS	146 ¹ / ₂	par. 134	171	vas. 152 ¹ / ₂	220	824
Keskkaal						
1. GRAUER	195	vas. 134	207 ¹ / ₂	par. 177	256 ¹ / ₂	970
2. ANTIPOV	171	„ 134	183	„ 207 ¹ / ₂	244	939 ¹ / ₃
3. VOITALOVICZ	158 ³ / ₄	„ 110	158 ³ / ₄	„ 140	220	787 ¹ / ₂
Poolraskekaal						
1. BESBAILIS	207 ¹ / ₂	„ 122	195	„ 146 ¹ / ₂	244	915
Raskekaal						
1. LEILANDS	232	„ 146 ¹ / ₂ *)	232	„ 183	293 ¹ / ₄	1104 ³ / ₄
2. JORDANS	195	„ 158 ³ / ₄	207 ¹ / ₂	„ 195	281	1037 ¹ / ₄
3. GUTMANS	207 ¹ / ₂	„ 158 ³ / ₄	207 ¹ / ₂	„ 171	256 ¹ / ₂	1001 ¹ / ₄
4. BUCHOLTZ	207 ¹ / ₂	„ 128	207 ¹ / ₂	„ 183	256 ¹ / ₂	982 ¹ / ₂

*) Peab vist olema 164¹/₂ Toimetus.

Kodumaalt.

RASKEJÕUSTIK PAIDES.

Pühapäeval, 26. veebr. s. o. olivad Järvamaa S. S. „Maleva“ omavahelised maadlusvõistlused, mis esimesteks selle-sarnasteks Paides ja kogu Järvas tulevad pidada. — Paides on „rassitud“ juba 1909 aastal, kuid siis oli maadlemisel veel, nõnda ütelda, tsirkuse maik juures — oli rohkem paksuturjadega meeste asi.

Käesolevate võistlustega, on aga Järva maadlussport suure sammu edu poole teinud, on saadud üle surnud punktist ja siit läheb arenemine vabalt edasi, kiskudes ikka uusi ja uusi jõude matile.

Kõik osavõtjad päale Sambliku, olivad noored, esimese talve harjutajad. Iseäralist tähelepanu äratas aga noor Kasmann, kes „vanale Spordikursuslasele“ Samblikule oma 18 minutit vastu pani. Kasmanni peale võib tulevikus suuri lootusi rajada, kui aga saaks mees juhatust. Teiste maadlejatega võib enam-vähem rahule jääda, lühikest harjutuse aega silmas pidades.

Kuid silla puudus tundub üldisena. Ras-kusi teeb meie maadlejatele eeskätt just asjatundja juhataja puudus — tuleb raamatust võtteid õppida, kuid sellega ei jõuta kaugele, peab olema eeskuju keda jäljendada. Pealinnased on selles tükis paremates oludes! Tulevad Soomlased — õpivad, käivad ise Soomes — õpivad, aga siin — õpi ise.

Osavõtjad jagunesivad, vähese arvu tõttu, ainult kahte klassi, kergesse ja keskmisesse, kus võitusi said:

Kerges kaalus: I. Palmberg, II. Bukse, III. Stark.

Keskkaalus: I. Samblik, II. Kasmann, III. Seera.

Sellega omasid seltsi esimaadleja nime kerges kaalus Palmberg ja keskkaalus Samblik.

Järva esivõitlustel loodan aga kohtade paigutuses teistsugust järjekorda näha.

Seniks jõudu poisid! J. P.

Mitmesugust.

HOLMENCOLLENI

igaaastastel talispordi pidustustel on 50 km. suusatamise ootamatult võitnud soomlane Collin, lüües soomlast Niku, tänavust Põhjamaa meistrit. Järgmised kaheksa kohta olid norralaste omad, kusjuures favoriit Thorlev Haug ainult üheksandaks pääsis. Parem rootslane — Gustafsson jõudis pärale üheteistkümnendana. Collini aeg oli 4 t. 42 m. 28 sek., Niku — 4 t. 44 m. 46 sek.

*

BERLIINI KUUEPÄEVALISED RATTAVÕISTLUSED

mida 17—23 veebruarini peeti olid äärmiselt põnevaks sportliseks sündmuseks Saksamaal, millest kõik ajalehed ja ajakirjad üksteise võidu teateid tõid. Kuus päeva kestev võistlus on ääretu suur jõu ja energia pingutus, liiatagi veel kui hästi-treeneritud vastased ühetugevused ja aine-lise tasu omandamiseks (elukutselised) võistlevad. Kuuepäevalised võistlused olid ju vanaste traditsioonilised ja on nüüd uuesti päale pikema vaheaja päevakorrale kerkinud. Võistlus korraldatakse paaridena,

kusjuures paarisolevad võistlejad üksteist oma äranägemise järele vahetavad, söömiseks, puhkuseks jne. Et päältvaatajaid ja ka võistlejaid ergutada, korraldatakse n.

Õrnem sugu suuskadel.

V. Ternistini karrik.

n. spurtisid, päeval 2 ja öösel 5, mille päale mõningaid rahalisi auhinde pannakse ja millede eest võistlejatele punkte arvatakse. Üuesti pingutavad väsinud võistlejad oma tahtejõudu ja kihutavad meeletuseni (kukkumised ja vigastused ei

ole haruldased), et teatud ajal esimesena määratud kohast läbi minna.

On võluv see elektriseeriv atmosfäär, iseäranis öösel. Õudsel ja sünkjalt särab raudne trekk gaaslampide eredas valguses, üles-alla virvendavate küürus kogudega. Mängib sõjaväe orkester sõjakaid marsse ja hurmavaid fox-trotte, kõrvalruumes mõnulevad noorukesed ja elumehed poolilma daamidega, juuakse sektit ja õõtsutakse tantsu ülevas rütmis, veetakse kihla, arvutatakse ja ülistatakse ajajaid. Rõdudel aga istub unine, vaesema kihi publikum, tukub, magab, sööb siinsamas mitu päeva järjest, unustades kõike . . .

Võistluse võitis paar: Saldow—Bauer 278 punktiga, ärasõites 4152,970 km. ja olles järgmistest 1 ring (160 m.) ees, maa millega õhuliini mööda Berliinist Kalkuttasse pääseks.

Väljamaalastest võtsid osa shveitslased, kanaadalased, austraalsed ja daanlased, kuid ei pääsenud silmapaistvatele kohtadele.

*

Otsekohe vabrikust tellides saate Teie spordiabinõud **kõige odavamini!**

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J. Willemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja
A. Kuk, Helsingis.

EUROOPA JÄÄHOKKEY ESIVÕISTLUSTEL mida St. Moritzis peeti, võitis Tšeho-Slovakia, teisele kohale jättes Rootsit ja kolmandale — Shveitsi.

Vahekordi näitab järgmine tabel:

Võistleja riik	M ä n g u d			Goolid	Punktid	Koht
	mängit.	võidet	kaotat			
Tšeho-Slovakia	2	2	0	11:3	4	I
Rootsi	2	1	1	9:3	2	II
Shveits	2	0	2	2:10'	0	III

*

AUSTRIA ESIVÕISTLUSTEL KIIRUISUTAMISES

on järgmisi tagajärgi näidatud:

500 m.: 1) Peter Briggl 49,2 sek.; 2) Kofler 49,7 sek.; 3) Bombig 51,1 sek.

1500 m.: 1) Briggl 2 m. 38,3 sek.; 2) Bombig 2 m. 44,2 sek.; 3) Kofler 2 m. 44,3 sek.

5000 m.: 1) Briggl 9 m. 46 sek.; 2) Pelishek 10 m. 4,8 s.; 3) Kofler 10 m. 7,8's.

IIRI MÄNGUD.

Hiljuti asutatud Iiri spordiministeerium on otsustanud üleilmiliste olümpiaadide vaheaegil korraldada Iiri Mängusid, kuhu kõigil ilmakaaril asuvad Iirlased kokku sõidaksid. Esimesed sellesarnased oleksid käesoleva aasta augustikuul Dublinis. Kui õnnestaks kõiki sportivaid Iirlasi kokkuguda, kujuneksid võistlused tõesti suuremoelisteks. Tähtsamatest nimedest võiks nimetada: Jack Dempsey, raskekaalu ilma-meister poksis; kuulitõuke ilmameister Mac Donald, vasarameister Mac Grath ja suur arv teisi, kes Ühisriikides elavad. Inglis poksiatest on Joe Beckett ja Jim Driscoll samuti Iirlased.

Rätsepa tarvituste kauplus
S. S. Orloff,

S. Karja tän. 10,
Tallinnas,

soovib spordimeestele
omast ladust:

hääd inglise ülikonna-, fraki-,
smokingi- ja voodririidet, kui ka
kõiksugu muid rätsepa tarvitusi

POSTKAST.

Aug. Mets, Haapsalus. Jooksu eelharjutuste, käikudega, võib juba julgesti päälle hakata. Seda teevad ka kõik meie paremad jooksjad. Käimise juures on soovitatav soojalt riides olla ja läbi nina hingata. Tuleb hoolt kanda, et higi nahal enne kojumist ära ei hanguks, ja sääli leige veega ära loputada, lisades sinna juure mõnda võimlemisharjutust.

Käimine on varvilik hingamise kordaseadmiseks, niisama vastupidavuse omandamiseks (milleks kõva tempo!), kui ka talvel korjunud üleliigse rasva eemaldamiseks.